

Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

► **B**

RÅDETS DIREKTIV 1999/63/EG

av den 21 juni 1999

om det avtal om arbetstidens organisation för sjömän som ingåtts av European Community Shipowners' Association (ESCA) och Federation of Transport Workers' Unions in the European Union (FST)

(EGT L 167, 2.7.1999, s. 33)

Ändrad genom:

Officiella tidningen

► **M1**

Rådets direktiv 2009/13/EG av den 16 februari 2009

nr	sida	datum
L 124	30	20.5.2009

RÅDETS DIREKTIV 1999/63/EG

av den 21 juni 1999

om det avtal om arbetstidens organisation för sjömän som ingåtts av European Community Shipowners' Association (ESCA) och Federation of Transport Workers' Unions in the European Union (FST)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 139.2 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Efter det att Amsterdamfördraget har trätt i kraft har bestämmelserna i det avtal om socialpolitik som är bifogat protokoll (nr 14) om socialpolitik, bifogat Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen så som det ändrats genom Maastrichtfördraget, införlivats med artiklarna 136–139 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.
- (2) Arbetsmarknadens parter får i enlighet med artikel 139.2 i fördraget gemensamt begära att avtalen på gemenskapsnivå genomförs genom ett beslut av rådet på förslag av kommissionen.
- (3) Rådet har antagit direktiv 93/104/EG av den 23 november 1993 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden ⁽¹⁾. Sjötransport var en av de sektorer som inte omfattades av det direktivet.
- (4) Hänsyn bör tas till Internationella arbetsorganisationens (ILO) relevanta konventioner när det gäller arbetstidens organisation och särskilt sådana som gäller arbetstiden för sjömän.
- (5) I enlighet med artikel 3.2 i avtalet om socialpolitik har kommissionen samrått med arbetsmarknadens parter om den möjliga inriktningen av en gemenskapsåtgärd för de sektorer och verksamheter som inte omfattas av direktiv 93/104/EG.
- (6) Kommissionen fann efter detta samråd att en gemenskapsåtgärd borde vidtas på området och har på nytt på gemenskapsnivå och i enlighet med artikel 3.3 i nämnda avtal samrått med arbetsmarknadens parter om innehållet i det planerade förslaget.
- (7) European Community Shipowners' Associations (ECSA) och Federation of Transport Workers' Unions in the European Union (FST) har meddelat kommissionen att de önskar inleda förhandlingar i enlighet med artikel 4 i avtalet om socialpolitik.
- (8) Den 30 september 1998 ingick dessa organisationer ett avtal om arbetstiden för sjömän. Detta avtal innehåller en gemensam begäran till kommissionen om att avtalet skall genomföras enligt beslut av rådet på förslag av kommissionen, i enlighet med artikel 4.2 i avtalet om socialpolitik.
- (9) I rådets resolution av den 6 december 1994 om vissa perspektiv för en socialpolitik för Europeiska unionen – Bidrag till ekonomisk och social konvergens i unionen ⁽²⁾, uppmanade rådet arbetsmarknadens parter att utnyttja möjligheten att ingå avtal, eftersom de i allmänhet står nära den sociala verkligheten och de sociala problemen.

⁽¹⁾ EGT L 307, 13.12.1993, s. 18.

⁽²⁾ EGT C 368, 23.12.1994, s. 6.

▼B

- (10) Nämda avtal gäller sjömän ombord på såväl offentligt som privatägda havsgående fartyg som är registrerade inom en medlemsstats territorium och som normalt deltar i transaktioner med avseende på kommersiell sjöfart.
- (11) Avtalet genomförs lämpligen genom ett direktiv i den mening som avses i artikel 249 i fördraget. Direktivet är därmed bindande för medlemsstaterna med avseende på det resultat som skall uppnås, men det överlåter åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet.
- (12) I enlighet med principerna om subsidiaritet och proportionalitet, enligt artikel 5 i fördraget, kan målen för detta direktiv inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna och de kan därför bättre uppnås på gemenskapsnivå. Direktivet går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (13) När det gäller de begrepp i avtalet som inte definieras särskilt i detta, överlåter direktivet åt medlemsstaterna att definiera dessa i enlighet med nationell lagstiftning och nationell praxis, på samma sätt som för andra direktiv om socialpolitik i vilka liknande begrepp används, under förutsättning att definitionerna inte strider mot avtalets innehåll.
- (14) Kommissionen har utarbetat sitt förslag till direktiv i enlighet med sitt meddelande av den 20 maj 1998 om att ”anpassa och främja den sociala dialogen på gemenskapsnivå” samt med beaktande av de undertecknande parternas representativitet och lagligheten i varje avtalsklausul.
- (15) Kommissionen har i överensstämmelse med sitt meddelande av den 14 december 1993 om tillämpningen av avtalet om socialpolitik underrättat Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén, genom att tillställa dem sitt förslag till direktiv innefattande avtalet.
- (16) Genomförandet av avtalet bidrar till att målen enligt artikel 136 i fördraget uppnås.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syftet med detta direktiv är att genomföra avtalet om arbetstidens organisation för sjömän som ingicks den 30 september 1998 mellan de organisationer som företräder arbetsmarknadens parter inom sjöfartssektorn (ECSA och FST) såsom det återges i bilagan.

Artikel 2

Minimikrav

- 1. Medlemsstaterna får behålla eller införa bestämmelser som är förmånligare än de som föreskrivs i detta direktiv.
- 2. Genomförandet av detta direktiv får inte i något fall användas för att motivera en sänkning av den allmänna skyddsnivån för arbetstagarna inom det område som omfattas av detta direktiv. Det skall inte påverka medlemsstaternas och/eller arbetsmarknadens parter rätt att, om förhållandena ändras, anta andra lagar och författningar och fastställa andra avtal än de som gäller när detta direktiv antas, under förutsättning att minimikraven i detta direktiv uppfylls.

*Artikel 3***Överföring**

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 30 juni 2002, eller försäkra sig om att arbetsmarknadens parter senast detta datum genom avtal har vidtagit de nödvändiga åtgärderna, varvid medlemsstaterna är skyldiga att vidta alla nödvändiga åtgärder för att när som helst kunna garantera de resultat som föreskrivs i direktivet. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i första stycket skall dessa innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningarna skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

*Artikel 4***Mottagare**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

▼B*BILAGA***EUROPEISKT AVTAL****om arbetstidens organisation för sjömän**

Med beaktande av Avtalet om socialpolitik som är ett tillägg till Protokoll om socialpolitik som finns i bilaga till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, och särskilt artiklarna 3.4 och 4.2 i detta, och

av följande skäl:

I artikel 4.2 i Avtalet om socialpolitik fastställs att avtal som sluts på europeisk nivå kan genomföras på gemensam begäran av signatärerna genom ett rådsbeslut på förslag av kommissionen.

Signatärerna framför härmed en sådan begäran.

HÄRIGENOM AVTALAS FÖLJANDE.

Klausul 1

1. Avtalet gäller sjömän ombord på sådana sjögående fartyg, i såväl offentlig som privat ägo, som är registrerade inom en medlemsstats territorium och som normalt är sysselsatta i kommersiell sjöfart. I detta avtal anses ett fartyg som är registrerat i två stater vara registrerat i flaggstaten.
2. Om det råder någon tvekan om ett fartyg skall anses vara sjögående eller sysselsatt i kommersiell sjöfart när det gäller detta avtal, skall frågan avgöras av behörig myndighet i medlemsstaten. Berörda redare- och arbetstigareorganisationer skall rådfrågas.

▼M1

3. Vid tveksamhet ska frågan huruvida kategorier av personer ska betraktas som sjömän enligt denna konvention avgöras av den behöriga myndigheten i varje medlemsstat efter samråd med berörda redare- och sjömansorganisationer. I detta sammanhang bör man beakta den resolution om information om yrkesgrupper som antogs vid Internationella arbetskonferensens 94:e möte (sjöfartssession).

▼B**Klausul 2**

I detta avtal avses med

- a) *arbetstid*: den tid under vilken en sjöman måste utföra arbete i förbindelse med fartyget,
- b) *vilotid*: den tid som inte är arbetstid, med undantag för korta raster,

▼M1

- c) *sjöman*: varje person som är anställd, sysselsatt eller arbetar i någon funktion ombord på ett fartyg som omfattas av detta avtal,
- d) *redare*: fartygets ägare eller annan organisation eller person, såsom en manager, agent eller tidsbefraktare, som har övertagit ansvaret för fartygets drift från ägaren och som vid övertagandet av detta ansvar har gått med på att ta över det ansvar och de skyldigheter som vilar på redare enligt detta avtal, oberoende av om någon annan organisation eller person tar visst ansvar eller uppfyller vissa skyldigheter på uppdrag av redaren.

▼B**Klausul 3**

Inom de gränser som anges i klausul 5 skall det fastställas antingen ett högsta antal timmar som arbetstiden inte får överstiga under en viss period, eller ett lägsta antal timmar som vilotiden inte får understiga under en viss period.

Klausul 4

Utan att det påverkar tillämpningen av klausul 5, skall standarden för sjömäns normala arbetstid i princip grundas på en åtta timmars arbetsdag med en vilodag per vecka och ledighet på allmänna helgdagar. Medlemsstaterna får införa förfaranden för att godkänna eller registrera ett kollektivavtal som fastställer sjömäns normala arbetstid på minst lika gynnsamma villkor som denna standard.

Klausul 5

1. Gränserna för arbetstid eller vilotid skall vara antingen

▼B

- a) ett hösta antal timmar som arbetstiden inte får överstiga, dvs.
 - i) 14 timmar under en 24-timmarsperiod, och
 - ii) 72 timmar under en sjudagarsperiod,
 eller
 - b) ett lägsta antal timmar som vilotiden inte får understiga, dvs.
 - i) 10 timmar under varje 24-timmarsperiod, och
 - ii) 77 timmar under varje sjudagarsperiod.
2. Vilotiden får delas upp på högst två perioder, varav den ena skall vara minst sex timmar, och intervallet mellan sammanhängande viloperioder får inte vara längre än 14 timmar.
 3. Mönstringar, brandövningar och livbåtsövningar samt övningar som föreskrivs enligt nationella lagar och förordningar och av internationella instrument skall utföras på ett sådant sätt att vilotiden störs så lite som möjligt och så att det inte orsakar utmattnings.
 4. I situationer då en sjöman har jour, exempelvis då ett maskinutrymme är obemannat, skall sjömannen få en tillräcklig viloperiod som kompensation om den normala vilotiden har störts på grund av att sjömannen har kallats ut för att arbeta.
 5. Om det, med avseende på punkterna 3 och 4, inte finns något kollektivavtal eller skiljedomsutslag eller om den behöriga myndigheten anser att bestämmelserna i avtalet eller skiljedomsutslaget är otillräckliga, skall den behöriga myndigheten fastställa bestämmelser för att säkerställa att de berörda sjömännen får tillräcklig vila.
 6. Medlemsstaterna får, med vederbörlig hänsyn till de allmänna principerna för skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet, införa nationella lagar och förordningar eller ett förfarande genom vilket den behöriga myndigheten godkänner eller registrerar kollektivavtal som tillåter undantag från de gränser som anges i punkterna 1 och 2. Sådana undantag skall, så långt det är möjligt, följa de normer som fastställts, men får beakta tätare eller längre ledighetsperioder eller att kompensationsledighet beviljas för vaktgående personal eller sjömän som arbetar ombord på fartyg på korta resor.
 7. En tablå över uppläggningsen av arbetet ombord skall anslås på en lättillgänglig plats. Tablåen skall åtminstone innehålla följande information för varje befattning:
 - a) Schema för tjänstgöring till sjöss och i hamn.
 - b) Den längsta arbetstiden eller den kortaste vilotiden enligt gällande lagar, förordningar eller kollektivavtal i medlemsstaterna.
 8. Den tablå som avses i punkt 7 skall upprättas i standardiserat format på fartygets arbetsspråk samt på engelska.

Klausul 6**▼M1**

1. Ingen sjöman som inte har fyllt 18 år får arbeta nattetid. Natt ska i denna klausul definieras enligt nationell lag och praxis. Den ska omfatta minst nio timmar med början senast vid midnatt och slut tidigast klockan 05.00.
2. Den behöriga myndigheten får medge att nattarbetsbegränsningen inte behöver uppfyllas strikt om
 - a) utbildningen av den berörda sjömannen enligt uppgjorda program och scheman skulle försämrats, eller
 - b) tjänstens specifika art eller ett erkänt utbildningsprogram kräver att den sjöman som undantaget omfattar tjänstgör på natten och myndigheten efter samråd med berörda redar- och sjömansorganisationer konstaterar att arbetet inte kommer att skada personalens hälsa eller välbefinnande.
3. Anställning, sysselsättning eller arbete ska vara förbjudet för sjömän som inte fyllt 18 år om det kan antas äventyra deras hälsa eller säkerhet. Vilket arbete som är av sådan art ska fastställas i nationella lagar och andra författningar eller av den behöriga myndigheten efter samråd med berörda redar- och sjömansorganisationer enligt relevanta internationella normer.

▼B**Klausul 7**

1. Befälhavaren på ett fartyg har rätt att kräva att en sjöman arbetar det antal timmar som behövs för att trygga fartygets, de ombordvarandes eller lastens omedelbara säkerhet eller för att bistå andra fartyg eller personer i sjönöd.
2. Befälhavaren får i enlighet med punkt 1 tillfälligt upphäva schemat för arbetstid och vilotid och kräva att sjömannen arbetar erforderligt antal timmar fram till dess att normala förhållanden åter råder.
3. Befälhavaren skall, så snart det är möjligt när förhållandena ombord återgått till det normala, tillse, att de sjömän som har arbetat under schemalagd vilotid får tillräcklig vila.

Klausul 8

1. Anteckningar skall föras över sjömannens dagliga arbets- eller vilotid så att det är möjligt att kontrollera att bestämmelserna i klausul 5 följs. Sjömannen skall erhålla en kopia av de anteckningar som gäller honom eller henne, och denna skall påtecknas av befälhavaren eller en av denne bemyndigad person samt av sjömannen.
2. Förfaranden skall fastställas för hur sådana anteckningar skall föras ombord inklusive hur ofta uppgifterna skall införas. Formulär för anteckningar över sjömannens arbets- eller vilotider skall fastställas med beaktande av eventuella internationella riktlinjer. Formuläret skall upprättas på det eller de språk som avses i klausul 5 punkt 8.
3. En kopia av hithörande bestämmelser i den nationella lagstiftningen och i berörda kollektivavtal skall finnas ombord, lätt tillgänglig för besättningen.

Klausul 9

Anteckningar som avses i klausul 8 skall med lämpliga intervall granskas och påtecknas i syfte att övervaka att de bestämmelser om arbets- respektive vilotid som ligger till grund för detta avtal följs.

Klausul 10

1. Vid fastställande, godkännande eller översyn av bemanningsnivåer är det nödvändigt att beakta behovet att undvika eller så långt möjligt begränsa en alltför lång arbetstid, att trygga tillräcklig vilotid och begränsa risken för uttrötning.
2. Om det av anteckningarna eller andra underlag framgår att bestämmelserna om arbets- respektive vilotid har överträtts, skall åtgärder vidtas för att undvika framtida överträdelser, inbegripet, om det är nödvändigt, en ändring av bemanningen av fartyget.
3. Alla fartyg som omfattas av detta avtal skall vara tillräckligt, säkert och ändamålsenligt bemannade i enlighet med det dokument om miniminivå för betryggande bemanning eller motsvarande som utfärdats av behörig myndighet.

Klausul 11

Ingen person under 16 år får arbeta på fartyg.

Klausul 12

Redaren skall till befälhavarens förfogande ställa de resurser som är nödvändiga för att uppfylla skyldigheterna enligt detta avtal, inbegripet dem som avser lämplig bemanning av fartyget. Befälhavaren skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att bestämmelserna om sjömans arbets- och vilotid enligt detta avtal följs.

Klausul 13**▼M1**

1. Sjömän ska inte arbeta på ett fartyg om de inte har intyg på att de är medicinskt lämpliga att utföra sina uppgifter.
2. Undantag kan medges endast i de fall som anges i detta avtal.
3. Den behöriga myndigheten ska kräva att sjömännen, innan arbete på ett fartyg påbörjas, innehar ett giltigt läkarintyg som intygar att de är medicinskt lämpliga att utföra sina uppgifter till sjöss.
4. För att säkerställa att läkarintyg ger en korrekt bild av sjömannens hälsotillstånd ska den behöriga myndigheten, mot bakgrund av de uppgifter dessa ska utföra, efter samråd med berörda redar- och sjömansorganisationer och med

▼M1

vederbörlig hänsyn till gällande internationella anvisningar, föreskriva hur läkarundersökning och läkarintyg ska utformas.

5. Detta avtal ska inte påverka tillämpningen av den internationella konventionen om normer för sjömäns utbildning, certifiering och vakthållning, 1978, med ändringar (STCW-konventionen). Den behöriga myndigheten ska godta ett läkarintyg som utfärdats enligt kraven i STCW som ett intyg enligt punkterna 1 och 2 i denna klausul. När det gäller sjömän som inte omfattas av STCW ska ett läkarintyg som i huvudsak uppfyller dessa krav likaså godkännas.
6. Läkarintyget ska vara utfärdat av en kompetent legitimerad läkare eller, när det endast gäller ett intyg från en synundersökning, av en person som den behöriga myndigheten godkännt som behörig att utfärda ett sådant intyg. Läkare som genomför läkarundersökningar måste vara helt oberoende i sina yrkesmässiga bedömningar.
7. Sjömän som har vägrats intyg eller har nedsatt arbetsförmåga, särskilt när det gäller arbetstid, arbetsfält eller geografiskt område, ska kunna få ytterligare en undersökning gjord hos en annan oberoende legitimerad läkare eller en oberoende medicinsk skiljedomare.
8. Varje läkarintyg ska särskilt ange att den berörda personen
 - a) har en tillfredsställande hörsel och syn, vilket även ska avse färgseendet när det gäller en person som ska arbeta i funktioner där lämpligheten för det arbete som ska utföras kan påverkas av brister i färgseendet, och
 - b) inte lider av något medicinskt tillstånd som kan komma att förvärras av tjänstgöring till sjöss, göra vederbörlig olämplig för sådan tjänstgöring eller äventyra andra ombordvarandes hälsa.
9. Om inte en kortare period krävs med hänsyn till de speciella arbetsuppgifter som personen ska utföra, eller krävs enligt STCW
 - a) ska ett läkarintyg gälla högst två år, förutom för sjömän som inte fyllt 18 år, då den längsta giltighetstiden ska vara ett år,
 - b) ska ett intyg om färgseende gälla högst sex år.
10. I trängande fall får den behöriga myndigheten medge att en person arbetar utan giltigt läkarintyg till nästa angöringshamn där en kompetent legitimerad läkare kan utfärda ett sådant, under förutsättning
 - a) att medgivandet ska gälla högst tre månader, och
 - b) att personen i fråga har ett utgången men nyligen utfärdat läkarintyg.
11. Om giltighetstiden för ett intyg går ut under en sjöresa, ska det fortsätta att gälla till nästa angöringshamn där personen i fråga kan få ett läkarintyg från en kompetent legitimerad läkare, på villkor att fristen inte överskrider tre månader.
12. Läkarintyg för sjömän som arbetar på fartyg som normalt går i internationell sjöfart måste som ett minimum utfärdas på engelska.
13. Arten av den hälsokontroll som de ska genomgå och de undersökningar som ska ingå i läkarintyget ska fastställas i samråd med berörda redar- och sjömansorganisationer.
14. Alla sjömän ska regelbundet genomgå hälsoundersökning. Vaktgående personal som uppvisar läkarintyg på att de har hälsoproblem som beror på nattarbete ska om möjligt omplaceras till lämpligt dagarbete.
15. Den hälsoundersökning som avses i punkterna 13 och 14 ska vara kostnadsfri och lagstadgad tystnadsplikt ska iakttas. Sådana hälsoundersökningar kan göras inom det nationella hälso- och sjukvårdssystemet.

▼B**Klausul 14**

Redarna skall på begäran tillhandahålla information om vaktgående personal och andra nattarbetare till nationella behöriga myndigheter.

Klausul 15

Sjömän skall åtnjuta det skydd för hälsa och säkerhet som behövs med tanke på arbetets art. Det skall finnas motsvarande skyddande och förebyggande tjänster och resurser med avseende på hälsa och säkerhet för sjömän som arbetar såväl dagtid som nattetid.

▼ B**Klausul 16****▼ M1**

Alla sjömän ska ha rätt till betald semester. Den betalda semestern ska beräknas på grundval av minst 2,5 kalenderdagar per anställningsmånad och pro rata för ofullständiga månader. Minimiperioden för betald semester får inte ersättas av en ekonomisk gottgörelse, förutom när anställningsförhållandet upphör.